

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร 2) การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร และ 3) เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพรที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันโดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บ/รวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1.1 ประชากร (Population) คือ สมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ซึ่งอาศัยอยู่ในตำบลท่าแซะ ตำบลท่าข้าม ตำบลรับร่อ ตำบลคูริง ตำบลหงษ์เจริญ และตำบลทรัพย์อนันต์ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร จำนวน 3,865 คน (บัญชีข้อมูลสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด, 2557)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามจำนวน 400 คน เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.2 วิธีการเลือกตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เพื่อให้เลือกตัวอย่างได้กระจายทั่วถึง โดยเรียงลำดับขั้นตอนดังนี้

1) **ขั้นตอนที่ 1** ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก โดยสุ่มเพียง 4 ตำบล จาก 6 ตำบลซึ่งจับฉลากได้ 4 ตำบลคือ ตำบลท่าชะงะ ตำบลท่าข้าม ตำบลรับร่อ และตำบลคูริง

2) **ขั้นตอนที่ 2** เมื่อจับฉลากได้ตำบลแล้ว นำชื่อสมาชิกสหกรณ์มาจับฉลากของ 4 ตำบลที่เป็นตัวแทน ตำบลละ 100 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้นำในการเผยแพร่แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ/หรือเป็นผู้แนะนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต มีการเผยแพร่เป็นแบบอย่างให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปโดยเลือกแบบเจาะจง (criterion based selection) จากประชากรข้อ 1.1 จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1.3.1 นายบรรยง สันติพิทักษ์ บ้านเลขที่ 13 หมู่ 9 ต.ท่าชะงะ อ.ท่าชะงะ จ.ชุมพร ตำแหน่ง/หน้าที่ เจ้าหน้าที่สำนักงานการเกษตร อ.ทุ่งตะโก จ.ชุมพร อดีตเจ้าหน้าที่สำนักงานการเกษตร อ.ท่าชะงะ จ.ชุมพร

1.3.2 นายประมวล หนูสม บ้านเลขที่ 87 หมู่ 5 ต.คูริง อ.ท่าชะงะ จ.ชุมพร ตำแหน่ง/หน้าที่ ข้าราชการครูชำนาญ

1.3.3 นายจำลอง ไพสิฐวรกุล บ้านเลขที่ 7 หมู่ 10 ต.ท่าชะงะ อ.ท่าชะงะ จ.ชุมพร ตำแหน่ง/หน้าที่ ผู้อำนวยการสำนักงาน ชกส. จ.จันทบุรี อดีตเจ้าหน้าที่ ชกส. จ.ชุมพร

1.3.4 นายฉลองชาติ ยังปักยี่ บ้านเลขที่ 120 หมู่ 15 ต.ท่าข้าม อ.ท่าชะงะ จ.ชุมพร ตำแหน่ง/หน้าที่ เกษตรกร

1.3.5 พ.ท.ปฐมพงศ์ เพ็ญรอด บ้านเลขที่ 54/2 หมู่ 3 ต.ทะเลทรัพย์ อ.ปะทิว จ.ชุมพร ตำแหน่ง/หน้าที่ ผู้ช่วยสัสดีจังหวัดชุมพร

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัยแจกแจงตามสมมติฐานดังนี้

- ลักษณะทางประชากรของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด จังหวัดชุมพร ที่ต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้

ตัวแปรตาม การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าชะงะ จำกัด จังหวัดชุมพร

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2.1 เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้

ตอนที่ 2 การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด ได้แก่ สถานที่ในการเปิดรับ เวลาในการเปิดรับ ประเภทของสื่อที่เปิดรับ และความถี่ในการเปิดรับ

ตอนที่ 3 การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

- เกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนและแปลความหมายน้ำหนักคะแนน

1) การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพรใช้เกณฑ์ในการวัดแบบลิเคอร์ท (Likert Scales) แบ่งความถี่ในข้อความเกี่ยวกับความถี่ในการเปิดรับเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความถี่ในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำ (ต่อเดือน) ได้แก่ เป็นประจำ บ่อย บางครั้ง นานๆ ครั้ง และไม่เคย

เป็นประจำ	หมายถึง	5	คะแนน
บ่อย	หมายถึง	4	คะแนน
บางครั้ง	หมายถึง	3	คะแนน
นานๆ ครั้ง	หมายถึง	2	คะแนน
ไม่เคย	หมายถึง	1	คะแนน

- เกณฑ์การประเมินค่าคะแนน ผู้วิจัยได้ใช้สูตรคำนวณหาความกว้างของอันตรภาคชั้นและได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยในการวัดพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2548, น. 159)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

ความถี่ในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำ (ต่อเดือน)
ได้แก่ เป็นประจำ บ่อย บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคย

ค่าเฉลี่ย	5.00 - 4.21	ระดับสูงมากหรือเปิดรับเป็นประจำ
ค่าเฉลี่ย	4.20 - 3.41	ระดับสูงหรือเปิดรับบ่อย
ค่าเฉลี่ย	3.40 - 2.61	ระดับปานกลางหรือเปิดรับเป็นบางครั้ง
ค่าเฉลี่ย	2.60 - 1.81	ระดับต่ำหรือเปิดรับนาน ๆ ครั้ง
ค่าเฉลี่ย	1.80 - 1.00	ระดับต่ำมากหรือไม่เคยเปิดรับเลย

2) การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ
จำกัด จังหวัดชุมพร ข้อคำถามในแต่ละข้อ

รู้	หมายถึง	รู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ไม่รู้	หมายถึง	ไม่รู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เกณฑ์การให้คะแนน		
รู้	เท่ากับ	1
ไม่รู้	เท่ากับ	0

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
หลัก (key informants) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

2.2.2 การรับรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในประเด็นต่อไปนี้

- ประเด็นที่ 1 การรู้จักความพอดี พอประมาณ ไม่โลภ
- ประเด็นที่ 2 การกินอยู่อย่างประหยัด เหมาะสมกับฐานะไม่ฟุ้งเฟ้อ
- ประเด็นที่ 3 การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าพอเพียง
- ประเด็นที่ 4 การใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รอบคอบ
- ประเด็นที่ 5 การดำรงชีวิตที่พึ่งพาตนเองได้ ขยัน อดทน
- ประเด็นที่ 6 การกินดี อยู่ดี มีรายได้ สมดุลกับรายจ่าย
- ประเด็นที่ 7 ความมีภูมิคุ้มกัน ได้แก่ รู้จักการเก็บออม มีความรู้เพื่อการ

ปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

- ประเด็นที่ 8 ความสามัคคี สงบสุขในสังคม

2.2.3 การให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูลปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงแก่ชุมชน

2.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การตรวจสอบความตรง (Validity) และการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ดังนี้

2.3.1 การตรวจสอบความตรง (Validity) โดยการนำเสนอแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ รศ.ดร.กัจกร หลุยยะพงศ์ รศ.ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค และ ผศ.ดร.ภัสวดี นิติเกษตรสุนทร ตรวจสอบด้านโครงสร้าง เนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3.2 การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (tryout) กับสมาชิกสหกรณ์นิคมท่าแซะ จำกัด จังหวัดชุมพร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค ($\alpha = .8495$) ได้ค่าความเที่ยง = .8495

2.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ทำการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ เป็นการสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการนำเสนอแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตามข้อ 2.3.1 ตรวจสอบด้านโครงสร้าง เนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามคืนกลับมาทันที

3.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) โดยการสัมภาษณ์และบันทึกเสียง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปลงรหัส (Code) ตามวิธีการวิจัยทางสถิติ และดำเนินการประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.1.2 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way Analysis of Variance (One – way ANOVA) และ t-Test

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วนำมาสรุปตีความ โดยการพรรณนาวิเคราะห์

